

ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΠΑΝΙΕΡΩΤΑΤΟΥ
ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΚΥΚΚΟΥ
ΚΑΙ ΤΗΛΛΥΡΙΑΣ
κ.κ. ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ
ΣΤΗΝ ΤΕΛΕΤΗ ΤΩΝ ΕΓΚΑΙΝΙΩΝ
ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ
ΑΓΙΩΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ
ΚΑΙ ΕΛΕΝΗΣ
ΚΑΤΩ ΠΥΡΓΟΥ ΤΗΛΛΥΡΙΑΣ
ΣΑΒΒΑΤΟ 21 ΜΑΪΟΥ 2011

Σεβασμιώτατοι ἐν Χριστῷ ἀδελφοί,
Εὐσεβές Πρεσβυτέριο,
Λαεὶ τοῦ Θεοῦ περιούσιε καὶ ἠγαπημένε,

εὔτε ἀγαλλιασώμεθα τῷ Κυρίῳ,
ἀλαλάζωμεν τῷ Θεῷ τῷ Σωτῆρι
ἡμῶν» (Ψαλμ. 94,1), γιατί σήμερα
ἐγκαινιάζουμε τό νεόδμητο
καὶ περικαλλῆ αὐτό Μητροπο-
λιτικό ναό, ὁ ὁποῖος θά τιμᾶται
ἐπὶ ὀνόματι τῶν πανηγυρικῶς
ἐορταζομένων σήμερα ἁγίων
καὶ ἰσαποστόλων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης.

«Εὐφρανέσθωσαν οἱ οὐρανοὶ καὶ ἀγαλλιάσθω
πᾶσα ἡ γῆ (Τηλλυρίας)» (Ψαλμ. 95, 11), γιατί, κα-
θαγιασμένο καὶ χαριτόβρυτο πλέον, παραδίνου-
με στή λατρεία τόν μεγαλοπρεπῆ καὶ ἐπιβλητι-
κό αὐτό ναό, ὁ ὁποῖος, περατωμένος καὶ κεκο-
σμημένος ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν, ὑψώνεται σήμερα
ἐπὶ δεσπόζοντος λόφου ἱεροῦ, ὑπερήφανος
μάρτυρας τῆς εὐσέβειας τοῦ λαοῦ τῆς Τηλλυ-
ρίας, ἀλλά καὶ ὡς σύμβολο τῆς ὀρθοδόξου χρι-
στιανικῆς πίστεως καὶ ὡς «φωσφορίζουσα ἀπὸς
πνευματικῆς ἐξάρσεως», πού θά ἀρωματίζει μέ
τό ἄρωμα τῆς λατρευτικῆς εὐωδίας τήν κοινό-
τητα Κάτω Πύργου καὶ ὅλης τῆς Τηλλυρίας καὶ
θά ἐξασφαλίζει τήν πνευματική ζωτικότητα της.
Ὁ Μητροπολιτικός αὐτός ναός τῆς ἀρτιγενοῦς

Μητροπόλεως Κύκκου καὶ Τηλλυρίας μέ τήν
περίκομπη ἀρχιτεκτονική του, πού φέρει ἔκδη-
λο τό βυζαντινό χαρακτῆρα, μέ τόν τροῦλλο, τό
διπλό καμπαναριό, τά κόκκινα κεραμίδια τῆς
στέγης μέ τοὺς σταυρούς στήν κορυφή, μάρτυ-
ρες τῆς θεοσεβοῦς εὐλάβειας τοῦ λογικοῦ τῆς
Τηλλυρίας πληρώματος, μαζί μέ τοὺς γλυκοὺς
ἦχους τῶν καμπανῶν του, σάν νοσταλγικά καλέ-
σματα στήν κοινή λατρεία τοῦ Θεοῦ, μοιάζει μέ
ἀλεξικέρανο, πού διώχνει μακριά τοὺς κεραυ-
νοὺς τοῦ διαβόλου καὶ ἀπλώνει κραταιά τή σκέ-
πη τοῦ Κυρίου ἐπὶ τῶν κεφαλῶν τῶν πιστῶν.

Ἀλλά καὶ ἡ ἐσωτερική του δομὴ καὶ διακό-
σμηση, μέ τά τόξα, τίς ἀψίδες, τίς μορφές τῶν
ἁγίων, καὶ ἡ ὅλη ἱεροπρεπὴς καὶ ἐπιβλητική γε-
νική ὄψη του μιᾶ στήν ψυχή. Τῆς μεταφέρει μι-
νύματα θεῖα. Τή φωτίζει τό ἀνέσπερο καὶ ὑπερ-
κόσμιο φῶς. Τήν καλεῖ σέ μετάνοια καὶ ἐπιστρο-
φή. Τῆς ἐμπνέει πνευματικὴ ἀνάταση. Τή βοηθᾶ
νά βγεῖ ἀπὸ τόν κόσμο αὐτό τόν ἀντιπνευματικό
καὶ ὑλιστικό, καὶ τήν παρωθεῖ νά εἰσέλθει στόν
οὐράνιο κόσμο τοῦ πνεύματος.

Σάν μπεῖς, ὅμως, μέσα σέ τοῦτο τόν ναό, τότε
ἐνα ρίγος θεϊκό νιώθεις νά διαπερνᾶ τήν ὑπαρ-
ξή σου. Ἡ διά τῶν εἰκονογραφιῶν προβολή τῆς
θεανδρικής ὑποστάσεως τοῦ Κυρίου, τῆς Γεν-
νήσεως καὶ τῆς ἐνσαρκώσεώς του, τοῦ ἐπὶ γῆς
βίου του, τοῦ Σταυροῦ καὶ τῆς Ἀναστάσεώς

του και της Αναλήψεως του στους ουρανούς, οι εικονιζόμενες μορφές της Παναγίας, των αγίων και των μαρτύρων, των όσιων και των άσκητών, που είναι έκφραση της έσωτερικής νίκης κατά της αμαρτίας και βίωσης του ευαγγελικού πνεύματος, ως αυτοπειθαρχίας και αγιότητας του βίου, κατά το υπόδειγμα του Χριστού και της Αγίας του Μπρός και όλων των μαρτύρων, δημιουργούν μυστική ατμόσφαιρα περισυλλογής και κατανύξεως των ψυχών. Νιώθεις να σου μιλούν στην ψυχή. Νά σου μεταρσιώνουν τη σκέψη. Νά σου άναμοχλεύουν τον έσωτερικό κόσμο, και να ξυπνούν μέσα σου την πίστη και την ευλάβεια.

Ο πιστός, εισερχόμενος στον ναό αυτό, νιώθει την καρδιά του να ανυψώνεται στον θρόνο του Θεού. Αυθόρμητα ξεχύνεται σε προσευχή θερμή και σε ίκεσία του πλάστου του, και αισθάνεται άμέσως μία ξεκούραση ψυχική και ένα χαλάφωμα έσωτερικό.

Ο νεόδμπος, λοιπόν, αυτός ναός, που άποτελεί κόσμημα λαμπρό όχι μόνο της Τηλλυρίας, αλλά και όλης της Έκκλησίας μας, θά ικανοποιεί την όλότητα των ένδομύχων έφέσεων της ψυχής. Έδω θά αναπνέετε όλοι οι ένοριτες της κοινότητας αυτής του Κάτω Πύργου την πνευματική ευωδία, την άρωματίζουσα αύρα της περισυλλογής και της έν κατανύξει θεαρέστου προσευχής. Έδω θά βιώνεται ή μετάνοια και έξομολόγηση και ή καταφυγή στο έλεος του Θεού. Μέσα στον ναό αυτό όλοι θά αισθάνεσθε με καταπληκτική ένταση την παρουσία του Θεού. Θά ζείτε τό μυστήριο της άπολυτρώσεως έν Χριστώ Ίησού, και, νοσταλγοί της σωτηρίας και του παραδείσου, θά καταθέτετε στη βάση του Σταυρού τά δάκρυα της συντριβής και τά αισθήματα της μετάνοιας.

Μέσα στον ναό αυτό θά συμμετέχετε όλοι στην ευχαριστιακή τράπεζα του άρτου της ζωής, στο μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας, θά κοινωνείτε, δηλαδή, τό Σώμα και τό Αίμα του Χριστού, την ουράνια αυτή τροφή, που ζωογονεί, που πυρώνει την πνευματική ύπαρξη του ανθρώπου, και τον μεταμορφώνει, τον μεταποιεί, τον κάνει «χριστοφόρο» και «θεοφόρο».

Ο νεόδμπος και περικαλλής αυτός ναός θά άποτελεί την καρδιά της χριστιανικής κοινότητας Κάτω Πύργου. Ο έγκαινιασθείς σήμερα ιερός ναός των αγίων και ισαποστόλων Κωνσταντίνου και Έλένης, θά συνδέει τους ανθρώπους με τη μυστηριακή και υπερφυσική ατμόσφαιρα της λατρευτικής ζωής της Έκκλησίας, και θά τους μεταμορφώνει. Γιατί ή Όρθό-

δοξη λατρεία έχει βαθύτατα μεταμορφωτικό χαρακτήρα. Ο πιστός μέσα σ' αυτή ύφίσταται την «καλήν αλλοίωσιν», ή ψυχή του άνεβαίνει, καθαρίζεται, γίνεται «καινή κτίσις», και όμοιώνεται προς τον Θεό.

Ευτυχισμένοι, λοιπόν, όσοι κτίζουν έκκλησίες και όσοι συμμετέχουν ένεργά στον έγκαινιασμό τους.

Τί είναι, όμως, ο έγκαινιασμός; Τί είναι τά έγκαίνια, που τελούμε σήμερα; Σέ τί συνίσταται ή πνευματική των έγκαινίων πανήγυρις; Τά έγκαίνια, χριστιανοί μου, είναι διάταξη και πράξη Θεού, μεγάλην έχουσα σημασία και άνάλογη την ωφέλεια. Για να καταλάβουμε τί είναι τά έγκαίνια ναού, πρέπει να άνατρέξουμε στην αρχή της ιστορίας και της διατάξεως του θείου και ιεροϋ τούτου θεσμού και να δοϋμε πώς ο Θεός τό πρώτον διέταξε και έτέλεσε τά έγκαίνια.

Ιστορεί τό θεόπνευστο βιβλίο της Έξόδου, ότι, άφου ο Θεός έξήγαγε τον ισραηλιτικό λαό από την Αίγυπτο, και τον άπάλλαξε από τη δουλεία των Αιγυπτίων, διά του εύρόντος χάριν ένώπιον Αυτού Μωϋσέως, όδήγησε τον λαό αυτό στο όρος Σινά. Άφου δέ έκάλεσε τον Μωϋσή στην κορυφή του όρους, διέταξε αυτόν να μαζέψει από όλο τό λαό προσφορές, που συνίσταντο από χρυσό, άργυρο, χαλκό, δέρματα και ύφάσματα πολυτελή, λίθους πολυτίμους, έλαιο και θυμίαμα και ξύλα άσπια. Από τίς έκούσιες αυτές προσφορές κατασκευάσθηκαν ή Σκηνή του Μαρτυρίου και τά σκεϋη, κατά τον τύπο, που έδειξε ο Θεός στον Μωϋσή στο όρος Σινά. Άφου στήθηκε ή Σκηνή του Μαρτυρίου και τοποθετήθηκε τό κάθε σκεϋος στη θέση που έπρεπε, ο Μωϋσής συνάθροισε όλο τον λαό μπροστά στη θύρα της Σκηνής, και, άφου έλαβε ύδωρ, έλουσε τον Άαράν και τους υιούς αυτού και τους ένδυσε τίς τελετουργικές τους στολές. Ύστερα έλαβε από τό έλαιο της χρίσεως και έχρισε τη Σκηνή και όλα τά σκεϋη αυτής και τους λειτουργούς της. Μετά πρόσφερε θυσία ένα μόσχο και δύο κριούς, και με τό αίμά τους έρράντισε τη Σκηνή και τά σκεϋη αυτής και τους λειτουργούς της. Άφου δέ ο Μωϋσής έκαμε όλα όσα διατάχθηκε από τον Κύριο, ή θεία νεφέλη κάλυψε τη Σκηνή του Μαρτυρίου και δόξης Κυρίου έπλήσθη ή Σκηνή. Έτσι με τον τρόπο αυτό έγκαινιάστηκε και αγιάστηκε ο πρώτος εκείνος κινητός ναός του Θεού, ο όποιος έκαλείτο Σκηνή του Μαρτυρίου, γιατί μαρτυρούσε ότι ο Θεός κατασκίνωσε και συγκατοίκησε μαζί με τον λαό του, τον όποιον όδήγησε έξω από την Αίγυπτο,

και τον άπάλλαξε από τη δουλεία των Αιγυπτίων με τρόπο θαυμαστό. Τον κινητό αυτό ναό της Σκηνής του Μαρτυρίου αντικατέστησε στη συνέχεια ο ακίνητος ναός του Σολομώντος, του όποιου τά έγκαίνια έγιναν επίσης με τον ίδιο ακριβώς τρόπο, όπως και ή Σκηνή του Μαρτυρίου. Και άφου τελέστηκαν τά νενομισμένα, δόξης Κυρίου έπλήσθη ο ναός, όπως ακριβώς και κατά τά έγκαίνια της Σκηνής του Μαρτυρίου.

Κατά μίμηση, λοιπόν, των έγκαινίων της Σκηνής του Μαρτυρίου και του ναού του Σολομώντος, ο όποιος στάθηκε τό πρότυπο των χριστιανικών ναών, που κατόπιν θά κατακτούσαν την οικουμένη, έγκαινιάζουμε και μεϊς οι όρθόδοξοι χριστιανοί τους νεόδμπτους ναούς μας. Η δέ ακολουθία των έγκαινίων ενός όρθόδοξου χριστιανικού ναού περιέχει ειδικούς ύμνους, ευχές, άναγνώσματα, καθαγιασμό του ιεροϋ θυσιαστηρίου με την τέλεση της πρώτης πανηγυρικής Θείας Λειτουργίας. Η πρώτη αυτή τάξη των έγκαινίων πλουτίστηκε στη συνέχεια και με άλλα τελετουργικά στοιχεία, όπως οι πλύσεις του θυσιαστηρίου, ή χρίση με άγιο μύρο, ή ένδυση του, τό άναμμα των φώτων, ή θυμίαση και χρίση όλόκληρου του ναού. Έπειδή ή Αγία Τράπεζα είναι τό σημαντικότερο σημείο του ιεροϋ ναού, άφου πάνω σ' αυτήν τελείται τό μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας, γι' αυτό ή ακολουθία των έγκαινίων προβλέπει ειδική λειτουργική πράξη καθαγιασμού για την Αγία Τράπεζα, που συνίσταται στα έξης τρία βασικά σημεία: α) πλύση με εύλογημένο χλιαρό νερό, ροδόσταγμα και οίνο, που συνδέονται αυτά τά τρία συμβολικά με την ταφή του Κυρίου, β) χρίση με τό άγιο μύρο που άποτελεί την άποκορύφωση της καθαγιαστικής πράξης της καθιερώσεως των έγκαινίων ενός ναού, και γ) ένδυση και διακόσμηση της Αγίας Τραπέζης. Τό δέ πρώτο ύφασμα, που τοποθετείται επί της Αγίας Τραπέζης, είναι ένα λευκό ύφασμα, που όνομάζεται «κατασάρκιο ύφασμα της Αγίας Τραπέζης», και σχετίζεται με τον λευκό χιτώνα του βαπτισματος και τό σουδάριο της ταφής του Κυρίου.

Και οι τρεις αυτές τελετουργικές πράξεις, που σχετίζονται με την Αγία Τράπεζα, παραπέμπουν στο Άγιο Βάπτισμα. Η Αγία Τράπεζα στην προκειμένη περίπτωση κατέχει τη θέση του κατηχομένου. Έτσι τά μυστήρια της χριστιανικής μυήσεως άποτυπώνονται καθαρά στη διαδικασία του καθαγιασμού της Αγίας Τραπέζης. Τό Βάπτισμα με την πλύση της Αγίας Τραπέζης. Τό Χρίσμα με τη χρίση της με τό Άγιο μύρο, και ή Θεία Ευχαριστία με την τέλεση της

Θείας Λειτουργίας.

Όμως, χωρίς τά ιερά λείψανα, δέν νοούνται έγκαίνια όρθόδοξου χριστιανικού ναού. Γι' αυτό και πρό της ένάρξεως της ακολουθίας των έγκαινίων μεταφέρονται επίσημα τά ιερά προς κατάθεση στο ιερό θυσιαστήριο του νέου ναού λείψανα από τον παλιό έγκαινιασμένο ναό, άφου προηγουμένως λιτανευθούν τρεις φορές γύρω από τον μέλλοντα να έγκαινιασθεί ναό. Οι πρώτοι χριστιανικοί ναοί εκτίζοντο στους τάφους, όπου μαρτύρησαν και τάφηκαν οι άγιοι μάρτυρες. Ο ναός θεωρείται τρόπον τινά αρχιτεκτονική εξέλιξη των τάφων των μαρτύρων. Λόγω όμως της μεγάλης τιμής που άποδιδόταν στους μάρτυρες, σιγά-σιγά επιδιώκετο και οι εκκλησίες, που δέν φιλοξενούσαν τάφους και σώματα μαρτύρων, να έχουν ώστόσο τεμάχια ιερών μαρτυρικών λειψάνων κάτω από την Αγία Τράπεζα. Η Έβδόμη Οικουμενική Σύνοδος τό 787 μ.Χ. με τον έβδομο κανόνα της επέβαλε την κατάθεση των ιερών λειψάνων κατά τά έγκαίνια των ιερών ναών. Όσον άφορά δέ τον πραγματοποιούντα τά έγκαίνια, χωρίς κατάθεση ιερών λειψάνων, όρίζει: «καθαιρείσθω ως παραβεβηκώς τάς εκκλησιαστικές παραδόσεις».

Με την πάροδο του χρόνου έπεκράτησε ή χρησιμοποίηση και λειψάνων όσιων άσκητών, οι όποιοι, αντί του μαρτυρίου του αίματος, υπέστησαν τό μαρτύριο της συνειδήσεως, δηλαδή της χριστιανικής άσκήσεως.

Και για τον όρθόδοξο χριστιανικό ναό τό ουσιαδές συστατικό στοιχείο των έγκαινίων του είναι ακριβώς, όπως και των έγκαινίων της Σκηνής του Μαρτυρίου και του ναού του Σολομώντος. Είναι, δηλαδή, ή κατάβαση της δόξης του Κυρίου επί του οικοδομηθέντος ναού, είναι ή είσοδος και κατασκίνωση του Θεού μέσα στον ναό. Γι' αυτό και όρίζουμε τά έγκαίνια ως κατασκίνωση και συνοίκηση του Θεού με τους ανθρώπους. Γι' αυτό κι έμεις συνήλθαμε σήμερα, για να έγκαινιάσουμε τό νεόδμπτο αυτό ναό, για να παρακαλέσουμε, δηλαδή, τον Θεό να εισέλθει και να κατοικήσει μέσα σ' αυτόν. Πιστεύουμε δέ ότι, όπως ακριβώς τότε κατέβηκε πάνω στη Σκηνή του Μαρτυρίου και στον ναό του Σολομώντος και έπλήσθη δόξης Κυρίου ή Σκηνή και ο ναός εκείνος, έτσι και τώρα γειμίζει τον ναό αυτό ή θεία χάρι, ή χάρι του Παναγίου Πνεύματος. Η πλήρωση, λοιπόν, του ναού αυτού από τη χάρι του Αγίου Πνεύματος, ή είσοδος του Θεού μέσα στον ναό αυτό λέγεται έγκαίνια.

Τέτοια, λοιπόν, σημασία έχουν τά έγκαίνια ενός όρθόδοξου χριστιανικού ναού, ενός όρθο-

δόξου χριστιανικού ναού που λειτούργησε για πρώτη φορά πάνω στη γη στο Ύπερωο της Ίερουσαλήμ κατά την ιστορική βραδιά του Μυστικού Δείπνου, όταν ο Κύριος μας παρέδωσε το μυστήριο της Θείας Εὐχαριστίας. Ὁ ὀρθόδοξος ναός είναι ἡ συνέχεια τοῦ Ὑπερώου της Ίερουσαλήμ. Κάθε ναός είναι καὶ ἓνα θυσιαστήριο, δὲν είναι ἀπλὸς τόπος προσευχῆς. Είναι ὁ τόπος ὁ φρικτός, ὅπου τελεῖται τὸ Μέγα Μυστήριο της Θείας Εὐχαριστίας. Ἡ Ἁγία Τράπεζα είναι Γολγοθᾶς πραγματικός, ἀφοῦ πάνω σ' αὐτὴν ἐπαλαμβάνεται ἡ θυσία τοῦ Σταυροῦ.

Εἶναι ὁ ὀρθόδοξος ναός ὁ «οἶκος τοῦ Θεοῦ». Είναι ὁ τόπος της ἀνακαινίσεως καὶ τοῦ ἁγιασμοῦ μας. Είναι ὁ τόπος της παρουσίας τοῦ ἀοράτου, της χάριτος καὶ τοῦ μυστηρίου. Μέσα στὸν ὀρθόδοξο χριστιανικό ναὸ τελεῖται ἡ Θεία Λειτουργία, πού είναι μιά δυναμική πορεία, ἡ ὁποία ὁδηγεῖ μέ τὸ μυστήριο της Θείας Εὐχαριστίας στή μεταμόρφωση καὶ στή θέωση τοῦ ἀνθρώπου.

Μέσα στὸν ναὸ μέ τὸ μυστήριο της Θείας Εὐχαριστίας συσσωματούμεθα καὶ ἐνοούμεθα μέ τὸν Χριστό καὶ μέ τὴν Ἐκκλησία του, πού είναι τὸ μυστικό Σῶμα τοῦ Χριστοῦ. Χωρὶς τὴ συσσωμάτωσή μας αὐτὴ μέ τὸν Χριστό καὶ τὴν Ἐκκλησία του σωτηρία δὲν ὑπάρχει.

Ἀλλά καὶ κάτι ἄλλο. Μέσα στὸν ναὸ βιώνουμε τὸ γεγονός της Ἀναστάσεως τοῦ θείου μας Λυτρωτῆ, πού ἀποτελεῖ τὸν ἀκρογωνιαῖο λίθο τοῦ ὄλου χριστιανικοῦ οἰκοδομήματος. Ἡ θυσία της Θείας Εὐχαριστίας, πού τελεῖται σὲ κάθε Θεία Λειτουργία, ἔχει σάν τέλος καὶ ἐπισφράγιση τὴν Ἀνάσταση, ἀφοῦ ἡ θυσία τοῦ Γολγοθᾶ ἦταν ἀναπόσπαστα συνδεδεμένη μέ τὸν θρίαμβο της Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου.

Τὸ σπουδαιότερο, ἐπομένως, καὶ ἁγιώτερο κτήριο, πού ὀρθώνεται πάνω στὴ γη, είναι ὁ ὀρθόδοξος χριστιανικός ναός. Μέσα σ' αὐτὸν ἐπιτελεῖται ἡ ὠραιότερη, καὶ μυσταγωγικότερη, καὶ πνευματικότερη λατρεία τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ. Μέσα σ' αὐτὸν ἡ θρησκευούσα χριστιανική καρδιά συναντᾷ τὸν πλάστη της, ἐνώνεται μέ τὸν Δημιουργό της, ἐξαγιαζεται, ἀναγεννᾶται, τρέφεται μέ τὸν λόγο τοῦ Θεοῦ τὸν «ἄρτον τῶν Ἀγγέλων», ὅπως τὸν ὀνομάζουν οἱ Πατέρες, καὶ μέ τὸ «οὐράνιον μάννα», τὸ Σῶμα καὶ τὸ Αἷμα τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ. Καλλιεργεῖται καὶ ἀναπτύσσεται πνευματικά, γαλπνεύει καὶ ἡρεμεῖ ἀπὸ τὸν καύσωνα της καθημερινότητας, μεταρσιώνεται καὶ ἀνεβαίνει στὸν «θρόνο της χάριτος».

Δίκαια, λοιπόν, ὁ ἱερός Χρυσόστομος παρομοιάζει τὸν χριστιανικό ναὸ μέ λιμάνι, μέσα

στὸ ὁποῖο βασιλεύει ἡ γαλήνη καὶ μιά οὐράνια πνευματικὴ ἀτμόσφαιρα: «*Ἄγνοεῖτε, -λέει- ὅτι, καθάπερ λιμένας ἐν πελάγει, οὕτω τὰς ἐκκλησίας ἐν ταῖς πόλεσιν ἔπηξεν ὁ Θεός, ἵνα, ἀπὸ της ζάλης τῶν βιοτικῶν θορύβων ἐνταῦθα καταφεύγοντες, γαλήνης μεγίστης ἀπολαύσωμεν.*».

Εὐτυχισμένοι, ἐπομένως, ὅσοι συχνάζουν στὸν ναὸ τοῦ Θεοῦ. «*Μακάριοι οἱ κατοικοῦντες ἐν τῷ Οἴκῳ σου, εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων αἰνέσουσί σε*», ἀναφωνεῖ ὁ ἱερός ψαλμωδός (Ψαλμ. 83, 5).

Ἀλλά τὸ ὅτι ὁ ὀρθόδοξος χριστιανικός ναός είναι ὁ μοναδικός ἅγιος χώρος πάνω στὴ γη τὸ ἀναγνωρίζουν καὶ σπουδαῖοι διάσημοι ἑτερόδοξοι λειτουργιολόγοι, ὅπως ὁ Ρωμαιοκαθολικός Odo Casel, ὁ ὁποῖος ἔγραψε γιὰ τὸν ὀρθόδοξο ναὸ: «*Εκεῖνος ὁ ὁποῖος θὰ ἐπισκεφθῆ μίαν ἀνατολικὴν ἐκκλησίαν, αἰσθάνεται ἀμέσως, ὅτι εἰσέρχεται εἰς ἓνα τόπον μυστηρίου, δηλαδὴ εἰς ἓνα ἅγιον τόπον ἀποκεχωρισμένον καὶ ἀποξενωμένον τοῦ κόσμου καὶ πλημμυρισμένον ὑπὸ της παρουσίας τοῦ Θεοῦ*».

Ὁ ἱερός αὐτός ναός, ἐπομένως, πού ἐγκαινιάζουμε σήμερα, ὅπως καὶ κάθε ὀρθόδοξος χριστιανικός ναός, είναι τόπος καὶ χώρος ἅγιος. Γι' αὐτὸ, καί, ὅταν εἰσέρχεσθε μέσα σ' αὐτὸν, νὰ θυμᾶσθε ἀμέσως τοὺς λόγους τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸν Μωϋσῆ στὸ ὄρος Χωρήβ: «*ὁ γὰρ τόπος, ἐν ᾧ σὺ ἔστηκας, γῆ ἁγία ἐστίν*» (Ἐξ. 3,5), καὶ νὰ εἰσέρχεσθε μέ συστολή, κατάνυξη, ταπεινώση, περισυλλογή καὶ μέ εὐλάβεια πολλή. Ἰδιαίτερα κατὰ τὴ διάρκεια της Θείας Λειτουργίας νὰ παρακολουθεῖτε μέ προσοχή τὰ δρώμενα καὶ τὰ λεγόμενα καὶ νὰ μὴ κουβεντιάσετε μέ τοὺς διπλανούς σας, νὰ μὴ κουτσομπολεύετε πρόσωπα καὶ πράγματα, νὰ μὴ διαπληκτίζεσθε γιὰ τὰ στασιδία καὶ τίς καρέκλες, νὰ μὴ μετακινεῖσθε, οὔτε καὶ νὰ μπαινοβγαίνετε, ὅποτε θέλετε, καὶ νὰ μὴ προσέρχεσθε στή Θεία Κοινωνία, χωρὶς τάξη καὶ σειρά, σπρώχνοντας ὁ ἓνας τὸν ἄλλο, ποῖός θὰ πρωτοκοινωνήσει καὶ ποῖός θὰ πρωτοπάρει ἀντίδωρο.

Ὁ ναός δὲν είναι χώρος συζητήσεων. Δὲν είναι καφενεῖο, στὸ ὁποῖο νὰ εἰσέρχεσθε καὶ νὰ ἐξέρχεσθε κατὰ βούληση. Ὁ ναός είναι «Οἶκος τοῦ Θεοῦ». Είναι τόπος φρικτός καὶ ἱερός. Στὸν ναὸ δὲν χωροῦν κουβέντες καὶ κουτσομπολιά καὶ ὀχληρίες. Μέσα στὸν ναὸ μιά μόνο ἐπιτρέπεται συνομιλία, ἡ συνομιλία μέ τὸν Θεό, τὸν ἐπουράνιο πατέρα ὄλων μας.

Ἐφ' ὅσον, ὅμως, ὁ ναός είναι ὁ τόπος, πού συναντοῦμε τὸν Θεό, πού μᾶς ἐνώνει μέ τὸν Θεό, πού μᾶς ἐξαγιαζει καὶ συσσωματώνει στὸ μυστικό Σῶμα τοῦ Χριστοῦ, τὴν Ἐκκλησία του, πρέπει

νά είναι γιὰ κάθε πιστό τόπος μοναδικός, πού νὰ ἐλκύει τὴν καρδιά του καὶ νὰ συγκινεῖ τὴν ψυχὴ του. Γι' αὐτὸ καὶ πρέπει ὁ ναός αὐτός, πού σήμερα παραδίνεται στὴν κοινότητά σας ἐγκαινισμένος καὶ εὐπρεπισμένος, νὰ ἀποτελεῖ τὸ ἀντικείμενο της ἀγάπης καὶ της στοργῆς ὄλων σας. Ἡ χριστιανικὴ ψυχὴ ἤθελε πάντοτε νὰ κτίζονται μεγαλοπρεπεῖς καὶ ἐπιβλητικοὶ ναοί, μέ ἀρχιτεκτονικὴ δομὴ ἐξαιρετὴ, σάν ἐκδήλωση θαυμασμοῦ πρὸς τὸν Μέγα Θεό, πού μέσα σ' αὐτὸν θὰ λατρεύεται. Ἡ χριστιανικὴ ψυχὴ πάντοτε θέλει νὰ διακοσμεῖ τὸν «Οἶκον τοῦ Θεοῦ» μέ ὅτι πιὸ ἄριστο, πολῦτιμο, ἱεροπρεπές καὶ ὠραῖο ὑλικὸ ὑπάρχει. Γι' αὐτὸ καὶ ἀπὸ ἀρχαιοτάτων χρόνων οἱ χριστιανοὶ περὶ πολλοῦ εἶχαν τὸν εὐπρεπισμὸ τοῦ ναοῦ. Τοῦτο μαρτυροῦν τὰ περισωθέντα ὀλόχρυσα ἀρχαῖα ἱερά σκευῆ, τὰ σπάνια παλαιὰ ἐπίχρυσα τέμπλα, τὰ διασωθέντα ὀλόχρυσα παλαιὰ ἱερά ἄμφια, τὰ ἀνεπανάληπτα ψηφιδωτά, οἱ χρυσοκέντητοι ἄριστῆς τέχνης παλαιοὶ ἐπιτάφιοι καὶ γενικά ὅλα τὰ διασωθέντα ἀριστουργήματα της χριστιανικῆς ἀρχαιότητος. Οἱ ἄγνές καὶ ἀπαλλαγμένες ἀπὸ τὴν προτεσταντικὴ ἀπλότητα ὀρθόδοξες χριστιανικὲς ψυχὲς θέλουν τὸν «Οἶκον τοῦ Θεοῦ» λαμπρόν. Τὸν θέλουν λαμπρόν, γιατί ὁ ναός συμβολίζει τὴ δόξα τοῦ Θεοῦ. «Δὲν βλάπτεται τὸ παράπαν», τονίζει ὁ Μητροπολίτης Ρωγῶν Καλλίνικος Καροῦσος, «ἡ γνήσια εὐσέβεια ἀπὸ τὴ φροντίδα γιὰ τὴν εὐπρέπεια τοῦ ναοῦ. Μᾶλλον δὲ ἡ φροντίδα διὰ τὸν καλλωπισμὸ καὶ τὴν εὐπρέπεια τοῦ ναοῦ εἶναι ἀπὸ τίς ἐκδηλώσεις της γνήσιας ὀρθόδοξου εὐσεβείας. Τοῦτο μαρτυρεῖ ἡ μακραίωνη ὀρθόδοξη παράδοση. Καὶ κακῶς κάκιστα σκανδαλίζονται νεωτερίζοντες σύγχρονοι θρησκευόντες ἀπὸ τὴν παρουσία τῶν χρυσῶν σκευῶν στὸν ναὸ καὶ τῶν πολυτελῶν ἀμφίων τοῦ Ἐπισκόπου καὶ τῶν ἱερέων. Ἡ σκέψη τῶν νεωτεριζόντων αὐτῶν χριστιανῶν», συνεχίζει ὁ εἰρημένος Ἱεράρχης, «ᾄξει προτεσταντισμοῦ. Οἱ προτεστάντες ἐν ὀνόματι της ἀπλότητος καὶ της ἐν πνεύματι δῆθεν γνησίας λατρείας κατήργησαν τὰ πάντα. Ἀπεγύμνωσαν τοὺς ναοὺς των, καὶ τοὺς μετέβαλαν σὲ ἀπλὲς αἶθουσες κηρυγμάτων. Κατήργησαν τὰ πολυτελῆ ἄμφια καὶ τὰ ἀντικατέστησαν μέ μίαν λευκὴ πουκαμίαν. Κατέβασαν τίς ἱερὲς εἰκόνες, πέταξαν τίς κανδήλες, κατήργησαν τίς λαμπρές ἱερὲς ἀκολουθίες καὶ ἄλλα πολλά, καὶ ὅλα αὐτὰ ἐν ὀνόματι δῆθεν μιᾶς γνησιωτέρας εὐσεβείας. Καὶ τὸ ἀποτέλεσμα, οἱ λαοὶ των ὑποβαθμίστηκαν θρησκευτικά, καὶ πάγωσαν πνευματικὰ περισσότερο».

Ὅλα αὐτὰ βέβαια, μεγαλοπρεπεῖς ναοί, πολῦτιμα ἱερά σκευῆ καὶ ἱερά ἄμφια, καὶ λα-

μπρές ἀκολουθίες, μπορεῖ νὰ μὴν ἀποτελοῦν τὴν οὐσία της λατρείας, βοηθοῦν ὅμως καὶ αὐτὰ στὴν ἀνάπτυξη τοῦ θρησκευτικοῦ βιώματος καὶ στὴν ἄνωση της καρδίας πρὸς τὸ μεγαλεῖο τοῦ Θεοῦ, γιατί ὅλα αὐτὰ τὸ μεγαλεῖο καὶ τὴ δόξα τοῦ Θεοῦ συμβολίζουν. Γι' αὐτὸ καὶ στὸ τέλος κάθε Θείας Λειτουργίας ὁ ἱερέας εὐχεται πρὸς τὸν Θεὸ καὶ τὸν παρακαλεῖ νὰ ἁγιάσει ὄλους ἐκείνους, πού ἀγαποῦν καὶ φροντίζουν γιὰ τὸν καλλωπισμὸ καὶ τὴν εὐπρέπεια τοῦ ἱεροῦ ναοῦ: «*Ἁγιάσον τοὺς ἀγαπῶντας τὴν εὐπρέπειαν τοῦ οἴκου σου*», τὸν ἀκοῦμε νὰ διαβάξει στὴν ὀπισθάμβωνο εὐχή. Ἀλλά καὶ στὸν 25ο ψαλμὸ βλέπουμε τὸν προφητὰνακτα Δαυῖδ νὰ ὁμολογεῖ ὅτι ἀγαπᾷ καὶ ἐνδιαφέρεται γιὰ τὸν εὐπρεπισμὸ τοῦ οἴκου τοῦ Θεοῦ. «*Κύριε*», λέγει, «*ἠγάπησα εὐπρέπειαν οἴκου σου καὶ τόπον σκηνώματος δόξης σου*» (Ψαλμ. 25,8). Αὐτὰ σημαίνουν ὅτι ἔχουμε ὑποχρέωση νὰ μεριμνοῦμε γιὰ τὸν καλλωπισμὸ καὶ τὴν εὐπρέπεια τοῦ ναοῦ. Σεῖς, λοιπόν, νὰ ἔχετε αὐτὴν τὴν ἀγάπη τοῦ Δαυῖδ, καὶ νὰ φροντίζετε τὴν εὐπρέπεια τοῦ ναοῦ σας, καὶ νὰ εἴστε βέβαιοι ὅτι θὰ ἔχετε τὴν εὐλογία τοῦ Θεοῦ.

Γιὰ ὄλους δὲ ἐκείνους πού σκανδαλίζονται γιὰ τὴν ἀνέγερση πολυδάπανων, τάχα, καὶ μεγαλοπρεπῶν ναῶν καὶ μέ πλούσιο ἐσωτερικὸ διάκοσμο ἀχρείαστο, ἄς μὴ λησμονοῦν ὅτι ὅλα αὐτὰ ἔχουν μακρὰν καὶ παλαιοχριστιανικὴ τὴν παράδοση, ἀλλὰ καὶ παλαιότεραν τὴ ρίζα σ' αὐτὴ τὴν ἴδια τὴ φωνὴ τοῦ Θεοῦ στὴν Παλαιὰ Διαθήκη. Ὁ ἴδιος ὁ Θεός, τόσο στὴν κατασκευή της Κιβωτοῦ της Διαθήκης, ὅσο καὶ στὴν ἀνέγερση τοῦ ναοῦ τοῦ Σολομῶντος ἔδιδε ὁ ἴδιος ἐντολὲς τόσο στὸν Μωϋσῆ, ὅσο καὶ στὸν Σολομῶντα, πῶς ἔπρεπε νὰ κατασκευάσουν τοὺς δύο αὐτοὺς ναοὺς. Ποῖες ἔπρεπε νὰ εἶναι οἱ διαστάσεις τῶν ναῶν αὐτῶν καὶ ποῖα ὑλικά ἔπρεπε νὰ χρησιμοποιήσουν. Τοὺς διέτασσε νὰ χρησιμοποιήσουν γιὰ τὴν κατασκευὴ τους τὰ πιὸ ἀκριβὰ οἰκοδομικὰ ὑλικά, τὰ πιὸ ἀνθεκτικὰ ξύλα, καὶ τὰ πιὸ πολῦτιμα μέταλλα. Διέτασσε ἀκόμη τοὺς τεχνίτες, πού θὰ ἔραβαν τὰ ἀρχιερατικὰ ἄμφια καὶ τίς ἱερατικὲς στολές, νὰ χρησιμοποιοῦν χρυσὸ καὶ ὕφασμα ἀξίας.

Βασισμένοι, λοιπόν, σ' αὐτὴ τὴ βιβλικὴ παράδοση οἱ Βυζαντινοὶ αὐτοκράτορες ἐκτίσαν μεγαλοπρεπεῖς καὶ ἐπιβλητικούς ναοὺς, μέ ἀποκορύφωμα τὸν περικαλλῆ ναὸ της Ἁγίας Σοφίας, τὸ ἀριστοῦργημα αὐτῶν αἰῶνων, πού συνδέθηκε τόσο πολὺ μέ τὴν ἑλληνικὴ ψυχὴ, καὶ πού τόσο πολὺ εἶχε ἐντυπωσιάσει τοὺς ἐκπροσώπους τοῦ Βλαδίμηρου της Ρωσίας ἡ μεγαλοπρέπεια τοῦ κτηρίου καὶ ὁ πλούσιος ἐσωτερικός του διάκοσμος, ἀλλὰ καὶ ἡ ἄφθα-

στη λειτουργική μεγαλοπρέπεια του Βυζαντίου, ώστε να προκρίνουν από όλα τα δόγματα το ὀρθόδοξο χριστιανικό δόγμα, και ἔτσι ἡ μεγάλη αὐτή χώρα τῆς Ρωσίας νά εἶναι σήμερα ὀρθόδοξη χριστιανική χώρα, καί νά κοσμεῖται μέ πλειάδα μεγαλοπρεπῶν ναῶν μέ πλούσιο διάκοσμο ἐσωτερικό καί ἐκκλησιαστικά κειμήλια ἐντυπωσιακά καί μέ ἐπιχρυσωμένους τρούλλους.

Ἀλλά καί στή Δύση, ἀκολουθώντας ἐπίσης τήν ἴδια βιβλική παράδοση, πού θέλει μεγαλοπρεπεῖς καί ἐπιβλητικούς τούς ναούς, ἔκτισαν ναούς ἐντυπωσιακούς, πού ἀποτελοῦν σήμερα μνημεῖα πολιτισμοῦ, ὅπως τόν ναό τοῦ Ἁγίου Πέτρου στή Ρώμη, τῆς Παναγίας τῶν Παρισίων στό Παρίσι, τοῦ Duomo στό Μιλᾶνο, τοῦ Ἁγίου Στεφάνου στή Βιέννη καί πάρα πολλούς ἄλλους.

Ἀλλά καί οἱ δικοί μας ὑπόδουλοι πρόγονοι μπορεῖ νά ἐπένοντο καί νά ζοῦσαν οἱ ἴδιοι μέσα στίς στάνες, ἀλλά τούς ναούς τους τούς ἤθελαν ἐπιβλητικούς καί νά δεσποζοῦν ὄλων τῶν ἄλλων κτισμάτων τοῦ χωριοῦ ἢ τῆς πόλεως. Καί αὐτούς τούς ναούς καί τά μοναστήρια μέ τά ψηφιδωτά καί τίς τοιχογραφίες καί τά ἱερά τους κειμήλια, πού καθορίζουν καί τήν ἑλληνορθόδοξη ταυτότητα τοῦ τόπου μας, ἔχουμε νά ἐπιδεικνύουμε σήμερα στούς ξένους ἐπισκέπτες τοῦ τόπου μας.

Πάντοτε τά πολυτιμότερα ὑλικά στοιχεῖα, πού ὁ Θεός ἔθεσε στή διάθεση τοῦ ἀνθρώπου, ὁ θρησκευών ἀνθρώπος ἔνωσε τήν ἀνάγκη νά τά θέσει στή διάθεση τοῦ Θεοῦ, σάν προσφορά εὐγνωμοσύνης πρὸς τό Μεγάλο Δωροδότη Κύριο. «*Τὰ σά ἐκ τῶν σῶν σοί προσφέρωμεν*», εἶναι ἡ ἐνδόμυχη φωνή τῆς θρησκευούσας ἀνθρώπινης ψυχῆς, πού ἀπευθύνεται πρὸς τόν Δημιουργό τοῦ παντός.

«Ὅσοι, λοιπόν, ἀντιδροῦν γιά τήν ἀνέγερση πολυδάπανων δῆθεν ναῶν, ἄς ἀκούσουν, ἄν μή τι ἄλλο, τί ἔλεγε ἕνας ἐπιφανῆς Ἀμερικανός ἐπιστήμονας, ὁ Facland, κατά τή θεμελίωση μιᾶς νέας ἐκκλησίας στήν Οὐάσιγκτων, καί ἄς παραδειγματισθοῦν: «*Eis tήn πόλιν ταύτην καί eis τήν πρωτεύουσαν αὐτήν, ἥτις ἐλκύει ὅλα τά βλέμματα, διά τίποτα δέν ὑπερφηφανεύομεθα τόσον, ὅσον διά τούς οἴκους προσευχῆς, οἱ ὅποιοι φέρουν τόν Θεόν eis τούς ἀνθρώπους καί τούς ἀνθρώπους eis τόν Θεόν. Καί ὅπως ἡ πνευματική ζωή εἶναι ἀνωτέρα ἀπό τήν ὑλικήν, τοιοῦτοτρόπως ἡ ἀπλουστερία ἀπό τās ἐκκλησίας μας εἶναι μεγαλοπρεπεστερα ἀπό τό Καπιτώλιον, ὅπου στεγαζέται ἡ ἐθνική μας ἀντιπροσωπία*».

Ἔτσι, λοιπόν, χριστιανοί μου, νά ἀγαπᾶτε καί νά φροντίζετε γιά τήν εὐπρέπεια τοῦ νεοδ-

μπτου αὐτοῦ ναοῦ σας, καί νά εἴστε βέβαιοι ὅτι θά ἔχετε τήν εὐλογία τοῦ Θεοῦ στό σπίτι σας.

Δέν ἀγνοοῦμε, Χριστιανοί μου, ὅτι ὁ Θεός εἶναι πανταχοῦ παρών, οὔτε ἀγνοοῦμε ὅτι «*οὐκ ἐν χειροποιήτοις ναοῖς κατοκεῖ ὁ Θεός*» (Πράξ. ζ' 48), οὔτε ἀγνοοῦμε ἀκόμη τούς λόγους τοῦ Κυρίου πρὸς τή Σαμαρεῖτιδα, ὅτι «*οἱ ἀληθινοί προσκυνεῖται προσκυνήσουσι τῷ πατρὶ ἐν πνεύματι καί ἀληθείᾳ*» (Ἰωάν. δ' 23). Ὁ ἀνθρώπος, ὅμως, δέν εἶναι μόνο πνεῦμα, ἀλλά καί ὕλη. Εἶναι ψυχωσωματική ὄντοτητα. Γι' αὐτό καί ἔχει ἀνάγκη αἰσθητῶν σημείων, γιά νά ἐκδηλώσει τόν ψυχικό του κόσμο. Γι' αὐτό καί ἡ παρουσία ὑλικοῦ ναοῦ, εἰκόνων, ψηφιδωτῶν, ἱερῶν ἀντικειμένων καί ἄλλων συμβολικῶν παραστάσεων θά εἶναι πάντοτε συνδεδεμένα μέ τίς πρὸς τόν Θεό εὐλαβεῖς ἐκδηλώσεις τῆς καρδίας του. Θά εἶναι πάντοτε συνδεδεμένα μέ τήν πρὸς τόν Θεό λατρεία του. Οὔτε ἔρχονται σέ σύγκρουση τά πιό πάνω μέ τόν λόγο τοῦ Κυρίου. «*Πνεῦμα ὁ Θεός, καί τούς προσκυνῶντας αὐτόν ἐν πνεύματι καί ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν*» (Ἰωάν. δ' 24). Πνευματική εἶναι ἡ λατρεία τοῦ Θεοῦ. Τά αἰσθητά στοιχεῖα εἶναι τά βοηθητικά μέσα τῆς ἐν πνεύματι λατρείας.

Καί κάτι ἀκόμα, πού πρέπει νά τονισθεῖ, εἶναι ὅτι στόν ὀρθόδοξο χριστιανικό ναό ἔχουμε αἰσθητή τήν παρουσία τοῦ Κυρίου. Στόν ὀρθόδοξο χριστιανικό ναό φυλάσσεται στό Ἄρτοφόριο ὁ Ἅγιος Ἄρτος, τό Σῶμα καί τό Αἷμα τοῦ Θεοῦ ἀνθρώπου Λυτρωτῆ μας. Καί ὅπου εἶναι τό Ἅγιο Σῶμα καί τό Αἷμα τοῦ Κυρίου, εἶναι καί αὐτός ὁ ἴδιος συνεχῶς παρών μέ ὀλόκληρη τή θεότητα του. Γι' αὐτό καί κάθε φορά, πού μπαίνουμε μέσα στόν ναό καί ἀτενίζουμε τό Ἅγιο Ἄρτοφόριο, βλέπουμε τόν ἴδιο τόν Χριστό. Τόν ἔχουμε καί αἰσθητῶς μπροστά μας.

Δέν μπορεῖ νά ἀναπτυχθεῖ πνευματική ζωή μέσα μας, χωρίς ναό καί θυσιαστήριο. Ὁ ναός εἶναι τό κέντρο καί ἡ ρίζα τῆς πνευματικῆς ζωῆς γιά κάθε ὀρθόδοξο χριστιανό. Στόν ναό δεχόμαστε τή σωστική θεία χάρι τῶν μυστηρίων τῆς Ἐκκλησίας. Στόν ναό παίρνουμε τό Σῶμα καί τό Αἷμα τοῦ Κυρίου, καί ἐνωνόμαστε μαζί του, καί γινόμαστε μέλη τοῦ Σώματος του, καί κάθε χριστιανός, ὡς μέλος τοῦ Σώματος τοῦ Χριστοῦ, εἶναι ὁ ἴδιος ναός Θεοῦ, καί τό σῶμά του ναός τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἀφοῦ, κατά τόν ἀπόστολο Παῦλο, «*ὑμεῖς γάρ ναός Θεοῦ ἐστε ζῶντος*» (Β' Κορ. στ' 16). Ἔνα ἀκόμη δείγμα τῆς ἀπέραντης ἀγάπης καί συγκατάβασης τοῦ Θεοῦ εἶναι ἡ ἐγκατοίκησή του μέσα στό χοϊκό καί ἁμαρτωλό σῶμά μας. Ὁ Χριστός λέγει ὅτι, ὅποιος ἀγαπᾶ τόν Θεό, θά εὐλογηθεῖ νά δεχθεῖ στήν καρδιά

του τήν παρουσία του: «*Εάν τις ἀγαπᾶ με, τόν λόγον μου τηρήσει, καί ὁ πατήρ μου ἀγαπήσει αὐτόν, καί πρὸς αὐτόν, ἐλευσόμεθα καί μονήν παρ' αὐτῷ ποιήσομεν*» (Ἰωάν. ιδ' 23). Πόσο ἀλήθεια πρέπει νά μᾶς συνέχουν καί πάλι οἱ λόγοι τοῦ ἀποστόλου Παύλου: «*Οὐκ οἶδατε ὅτι ναός Θεοῦ ἐστε καί τό πνεῦμα τοῦ Θεοῦ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν;*» (Α' Κορ. γ' 16).

Αὐτόν, ὅμως, τόν ἔμφυχο ναό τοῦ Θεοῦ, τόν ναό τῆς ψυχῆς μας, ὀφείλουμε νά ἐγκαλλωπίζουμε καθημερινά, νά τόν εὐπρεπίζουμε μέ τά πολύτιμα κοσμήματα τῶν ἀρετῶν μας. Κατά μίμηση τῶν ἐορταζομένων σήμερα πολιούχων τῆς κοινότητος αὐτῆς ἁγίων καί ἰσαποστόλων Κωνσταντίνου καί Ἑλένης, ἀλλά καί ὄλων τῶν ἄλλων ἁγίων καί μαρτύρων τῆς Ἐκκλησίας μας, νά σταυρώσουμε πρέπει μέσα μας μέ ἔντονο πνευματικό ἀγῶνα κάθε φιληδονία, φιλαργυρία καί κενοδοξία, κάθε φθόνο, μῖσος καί μνησικακία, κάθε οἴηση, ἐγωϊσμό καί φιλαυτία, κάθε ὑπόσκαψη, διαβολή καί συκοφαντία, καί στή συνέχεια νά ἐνθρονίσουμε μέσα στίς καρδιές μας τήν ἀγάπη, τήν ταπείνωση, τήν ἀνοχή, τή συγγνώμη, τή μακροθυμία καί ὄλες τίς ἄλλες ἀρετές, τίς ὁποῖες ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ὀνομάζει καρπούς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ἀλλά μίμηση τῶν ἀρετῶν τῶν ἁγίων καί τῶν μαρτύρων σημαίνει ἐπίσης τόν καθαρισμό τῆς ψυχῆς μας μέ τό μυστήριο τῆς μετάνοιας καί τῆς ἐξομολόγησης ἀπό τήν ἀποπνικτική ἀτμόσφαιρα τῆς δυσώδους ἁμαρτίας, γιατί μόνο ἔτσι καθιστάμεθα ἄξιοι τῆς Θείας Κοινωνίας, καί πρέπει νά γνωρίζουμε ὅλοι, ὅτι χωρίς τή Θεία Κοινωνία, χωρίς τόν Χριστό μέσα μας, μένουμε ναός ἐρειπωμένος. Τό μυστήριο τῆς Θείας Εὐχαριστίας εἶναι ἐκεῖνο πού δίνει ἀξία καί στό θεμελιωμένο πάνω στή γῆ ναό, ὅπως αὐτόν, πού ἐγκαινιάζουμε σήμερα, ἀλλά καί στόν δικό μας σωματικό ναό. «*Ὁ τρώγων μου τήν σάρκα καί πίνων μου τό αἷμα ἐν ἐμοί μένει, καί ἐγώ ἐν αὐτῷ*», λέγει ὁ Κύριος (Ἰωάν. στ, 56). Χωρίς ἐνεργό συμμετοχή στό μυστήριο τῆς ζωῆς, παρμένουμε χῶρος κενός, ναός μουσειακός.

Χριστιανοί μου,

Μέ τήν τελετή τῶν ἐγκαινίων σήμερα, παρακαλέσαμε τόν Θεό νά ἐπισκιάσει μέ τή χάρι του τόν οἶκον αὐτό, νά εἰσέλθει καί νά κατοικήσει μέσα στόν ναό αὐτό, γιά νά μᾶς δίνει τούς νόμους καί τίς ἐντολές του. Ἄν ὅμως αὔριο μέ τήν ἁμαρτωλή, βλάσφημη καί ὑβριστική διαγωγή μας πράξουμε τά ἀντίθετα, τότε θά πάθουμε κι ἐμεῖς ὅπως ἔπαθαν οἱ Ἰουδαῖοι, οἱ ὅποιοι αὐτονομήθηκαν ἀπό τόν Θεό, τόν ἔδιωξαν ἀπό τή ζωή τους, καί ἀρνήθηκαν τόν νόμο του, γι' αὐτό καί ἀφανίστηκαν καί αὐτοί, καί ὁ περίφημος ναός

τους, ὁ ναός τοῦ Σολομῶντος. Ἔτσι ἔπαθαν καί οἱ δικοί μας οἱ Βυζαντινοί, καί ὑπέκυψαν στούς βαρβάρους Ἀγαρηνούς, καί τούρκεψε ὁ Μέγας ναός τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας. Ἔτσι, δυστυχῶς, πράττουμε κι ἐμεῖς σήμερα ἐδῶ στήν Κύπρο, καί δέν μποροῦμε νά ἀνακύψουμε ἀπό τά κακά καί τούς κινδύνους.

Ἄν, ἀδελφοί μου, φυλάττουμε πάντοτε τίς ἐντολές καί τά προστάγματα τοῦ εἰσελθόντος καί ἐνοικίσαντος στόν ναό αὐτό, πού ἐγκαινιάζουμε σήμερα, παντοδύναμου Θεοῦ, τότε νά εἴστε βέβαιοι ὅτι θά εἶναι πάντοτε συγκάτοικός μας, καί θά μᾶς ἐπισκιάζει ἡ θεία χάρι του, καί θά μᾶς προστατεύει ἀπό πειρασμούς καί κινδύνους. Τότε νά εἴσθε βέβαιοι ὅτι θά εἰσακούσει τίς δεήσεις, τίς παρακλήσεις καί τίς ἱκεσίες μας, καί θά κερδίσει τελικά ἡ δικαιοσύνη, καί θά τερματισθεῖ τό μαρτύριο τοῦ διχασμοῦ τῆς ἡμικατεχόμενης σήμερα καί ἀκρωτηριασμένης πατρίδας μας, καί Ἑλληνοκύπριοι καί Τουρκοκύπριοι, Μαρωνῖτες, Ἀρμένιοι καί Λατῖνοι θά ζοῦμε μαζί εἰρηνικά καί ἀδελφωμένα μέσα σέ συνθήκες ἀσφάλειας, ἐλευθερίας, ἰσότητος, εἰρήνης καί δικαιοσύνης.

Εὐχομαι ὁ ἱερός αὐτός ναός νά φυλαχθεῖ ἐσαεὶ ἀσάλευτος καί νά ἀποβεῖ, κατά τή λειτουργική εὐχή, «*λιμὴν χεημαζομένων, ἰατρεῖον παθῶν καί καταφύγιον ἀσθενῶν*».

Ἐμπλεοὶ ἱερῶν αἰσθημάτων εὐχαριστίες θερμότερες ἐκφράζουμε πρὸς τούς ἀγαπητούς ἐν Χριστῷ ἀδελφούς Ἱεράρχες καί συλλειτουργοὺς ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ καί ἐσωτερικοῦ, οἱ ὅποιοι «*οὐκ ὤκνησαν μακράν ὁδὸν πορευθῆναι*», γιά νά λαμπρύνουν μέ τήν παρουσία τους τήν πανηγυρική αὐτή τελετή.

Ἀπό καρδίας εὐχαριστοῦμε ἐπίσης καί τούς λοιπούς φιλοθέους κληρικούς, καί τόν περιούσιο τοῦ Κυρίου λαό γιά τή συμμετοχή στή χαρά αὐτή καί ἀγαλλίαση.

Πρὸς τούς κτίτορες τοῦ Ἁγίου ναοῦ τούτου (ἀρχιτέκτονες, ἐργολάβους, πολιτικούς μηχανικούς, ἠλεκτρολόγους, ὑδραυλικούς, ξυλογλύπτες καί λοιπούς τεχνικούς, καί πρό πάντων τούς οικονομικούς χορηγούς) καί πρὸς ὄλο τό χριστεπώνυμο πλήρωμα τῆς Θεοσώστου ἡμῶν Μητροπόλεως ἐπιδαμψιλεύω τίς εὐλογίες μου, εὐχόμενος πᾶσαν παρά Θεοῦ εὐδοκία.

«*Κωνσταντῖνε τρισμάκαρ ἰσαπόστολε καί Ἑλένη Θεόφρον τῆς πίστεως σέμνωμα, Πύργου ἄγρυπνοι φρουρά καί πολιοῦχοι ἄγιοι, Πρεσβεύσατε Χριστῷ τῷ Θεῷ ρυσθῆναι ἡμᾶς ἐκ κινδύνων χαλεπῶν καί παντοίων συμφορῶν καί δεινῶν περιστάσεων*». Ἀμήν. ■